

Наталія БОРОВИК

Викладачка

Державний навчальний заклад

«Лісоводський професійний аграрний ліцей»

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ

Для розвитку творчого мислення, реалізації унікальних здібностей кожного здобувача освіти необхідно створити на уроках невимушену атмосферу, де моделюються реальні життєві ситуації, вирішуються реальні проблеми. Вирішенню таких завдань сприяє запровадження на уроках технології проєктних технологій.

На уроці необхідно доступно пояснити й донести до кожного учня поняття про основи сучасного виробництва, техніку, технології управління, ознайомити з різноманіттям професій та основними вимогами професій до людини, залучити ліцестів до творчо-інтелектуальних і технологічних робіт, а також сформувати потребу у вирішенні певних задач і проблем творчо.

Проєктна технологія – одна з інноваційних технологій навчання і виховання, яка забезпечує формування багатьох необхідних життєвих вмінь в учня. Метод проєктів засвідчує повну узгодженість навчання із життям, з інтересами учнів, він ставить учня у становище дорослої людини, активно розвивається мислення з опорою на науку. Проєктно-технологічний підхід у навчанні не є принципово новим [1].

Проєктно-технологічна діяльність передбачає виготовлення конструкції, технології і реалізації об'єкта проєктування, яка спрямована на формування в учнів неповторної системи творчих, інтелектуальних, перетворювальних знань, умінь і навичок.

Проєктно-технологічна діяльність – це комплексний процес, який формує в школярів загальнонавчальні вміння, основи технологічної грамоти, культуру праці і спрямований на оволодіння ними способами перетворення матеріалів, енергії, інформації, технологіями їх обробки. Проєкт – це спеціально

організований вчителем і самостійно виконаний учнями комплекс дій, що завершується результатом, створенням творчого продукту. Щоб домогтися такого результату, необхідно навчити дітей самостійно мислити, знаходити і вирішувати проблеми, залучаючи з цією метою знання з різних галузей, уміння прогнозувати результати і можливі наслідки різних варіантів рішення, здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Успішність та ефективність проектування забезпечується за умови правильної та послідовної, організаційно-спланованої роботи викладача та учня, в основі якої лежить логічна послідовність дотримання етапів виконання проєктів: організаційно-підготовчий, конструкторський, технологічний, заключний.

На кожному етапі учнями здійснюється відповідна система послідовних дій у виконанні проєкту, а викладач при цьому стає організатором навчально-трудової діяльності.

Під час виконання проєктів здобувачі освіти приходять до висновку, що кожен виріб можна виконати різними шляхами –варіантів вирішення кожного завдання є безліч. Тому учням потрібно кілька разів намалювати, прочитати і, лише переконавшись у тому, що певний варіант найбільш технологічний, економічний, відповідає вимогам дизайну, найбільш задовольняє вимоги навчального закладу, сім'ї або ринку, приступити до його виготовлення.

У творчу діяльність учні залучаються поступово. Для цього їм необхідно ознайомитися з додатковою літературою з вибраної теми, знайти варіанти вирішення, розробити план виконання поставленого завдання. Основним принципом навчання за проєктною методикою є особистісна орієнтація навчального процесу на інтереси і цілі учнів. Завдання вчителя полягає в тому, щоб допомогти ліцеїстам засвоїти інформацію, виразити своє ставлення до світу, подій [2].

У процесі проєктно-технологічної діяльності важливо, щоб учні усвідомили, що на всіх її етапах має бути не репродуктивне – строго послідовне дотримання стадій та елементів етапів взагалі, а оволодіння ними алгоритмом

організації, формування в них елементів технологічної культури, розвиток здатності до генерації ідей, їхнього аналізу, самостійного ухвалення рішення, формулювання власної думки, позиції, взаємодії і діалогу в процесі розв'язування спільних задач, розробці і виготовленні проєктів.

До розроблення таких проєктів пропоную залучати й учнів, користуючись таким алгоритмом:

1. Визначення проблем: викладач разом із здобувачами освіти визначає можливі проблеми для вивчення в межах навколишньої місцевості.
2. Опитування інших. Учні можуть здійснити опитування інших (одногогрупників, батьків, інших дорослих) щодо їхнього погляду на проблему.
3. Генерування ідей: учні, які зазвичай працюють у невеликих групах, генерують безліч ідей і запитань, щоб вирішити проблему; шукають аналоги в різних джерелах інформації; опрацьовують знайдену інформацію.
4. Ескізний дизайн: креслення або ескіз вибраного дизайну створюється за допомогою олівця та паперу або за допомогою відповідних комп'ютерних програм, таких як Google Draw або Sketchup.
5. Виготовлення моделі: на цьому етапі відбувається фактичне створення продукту в мініатюрі, яка й проходить перевірку в умовах, що максимально наближені до реальних.
6. Відгук від користувача: Остаточний дизайн моделі представляють для обговорення можливим користувачам для з'ясування їхньої думки. Учні запитують користувачів про ступінь відповідності продукту умовам експлуатації, уточнюють, що працює і що ще потребує вдосконалення.
7. Остаточне виготовлення продукту: учні розробляють технологічну карту й виготовляють виріб реальних розмірів (за можливості).

Презентація продукту: окрім представлення виробу в класі, радимо презентувати його зображення широкій громадськості в соціальних мережах. Відгуки про виріб, що надійдуть з усіх куточків світу, є досить об'єктивними. Позитивні надихатимуть до творчості, негативні – змусять працювати краще [3].

Спочатку разом із здобувачами освіти визначили проблему, над розв'язанням якої варто попрацювати на уроках технології. Основними вимогами були функціональність, довговічність, економічність і оригінальність.

Спонукаючи учнів бути активнішими, створити на уроці неймовірну атмосферу творчого пошуку, взаємодії та показати як знання та навички що набувають учні у ЗПО пов'язані з реальним життям та із професією – усе це можна зробити за допомогою активного застосування проєктного навчання у викладанні предмета «Технології».

Проєктна робота наразі є одним з найперспективніших напрямів, оскільки створює умови для формування як необхідних життєвих компетентностей так і професійної компетентності у напрямі обраної професії. Саме тому необхідно якомога активніше залучати учнів до створення проєктів.

Завдяки проєктно-зорієнтованому навчанню учні: отримують додаткову мотивацію до навчання; вчать критично осмислювати інформацію, працювати з інформацією, використовувати набуті знання на практиці; удосконалюють комунікативні навички, набувають підприємницьких навичок; опановують нові компетентності.

Здобувачі освіти державного навчального закладу «Лісоводський професійний аграрний ліцей» впродовж багатьох років приймають активну участь в обласних проєктах, де займають призові місця, зокрема:

- участь в обласному очно-заочному конкурсі бізнес-проєктів «Живи та працюй на Хмельниччині!» серед учнів закладів професійно-технічної та студентів закладів вищої освіти Хмельницької області (в рамках реалізації комплексного профорієнтаційного проєкту для молоді «Успішна молодь – успішна громада») з проєктами: *Виробництво сільськогосподарської продукції: «Сої», «Бджільництво-прибутковий бізнес у селі»;*

- участь учнів в обласному очно-заочному конкурсі бізнес-проєктів «Лідер року» серед учнів закладів професійно-технічної, проєкт *«Бджільництво-прибутковий бізнес у селі»;*

- участь у обласному онлайн - вернісажі бізнес-ідей серед учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти «Стартап юніор»: *«Заснування фермерського господарства «АШОК»*; *«Як перетворити власну пасіку в постійне джерело доходу»*;

- участь в обласному онлайн-конкурсі на кращий учнівський проєкт з предмета «Технології» «Я крокую до майстерності» проєкт: *«Здорове харчування – запорука успіху»*.

- участь у обласному заочному огляд-конкурсі комп'ютерних презентацій "Підприємцями не народжуються - ними стають" серед здобувачів освіти професійно-технічної освіти Хмельницької області в рамках реалізації комплексного профорієнтаційного проєкту для молоді "Успішна молодь - успішна громада.

Участь у таких конкурсах сприяє виявленню підприємливості в учнів, готовність планувати своє майбутнє та бути готовим до дорослого життя в ринкових умовах [4].

Підтримка учнівських бізнес-ідей – важлива складова формування підприємницьких компетентностей. Ініціативність і підприємливість є важливими якостями особистості, тісно пов'язаними з ключовими навичками ХХІ століття (вирішення складних проблем, критичне мислення, творчість, управління людьми, емоційний інтелект, оцінка та прийняття рішень, орієнтація на сервіс, ведення переговорів, когнітивна гнучкість). Ці якості допомагають особистості генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя, підвищуючи як власний соціальний статус і добробут, так і розвиток суспільства й держави. Бажання творити зміни і водночас займатися улюбленою справою – чи не найкраща формула для запуску стартапів як соціальних так і бізнес-проєктів.

Кожен бізнес-проєкт є актуальним та має право на реалізацію, а достойна їх презентація засвідчує про свідомий підхід молоді до власного професійного майбутнього, адже професійні плани сьогодні, можуть стати реальністю вже завтра.

Конкурси показали, що є в нас творча та активна молодь, а для самих учасників став ще одним етапом у набутті знань та безцінного досвіду, який надалі допоможе реалізувати себе в бізнесі. Передбачали створення можливостей для самореалізації учнів в конкретних справах; розвиток почуття власної гідності, досягнення індивідуальної і суспільної мети; пошук нових форм і методів роботи; узагальнення та поширення кращого проєктного досвіду роботи.

Цінність технологічного проектування полягає в тому, що саме ця діяльність привчає дітей до творчої, систематичної і самостійної роботи, виховує у них працелюбність, прагнення до створення нового або вдосконалювати вже існуюче, дає змогу побачити практичне застосування набутих знань, мотивує до вибору професії. Завдання педагога – забезпечити найбільшу ефективність кожного уроку. Щоб навчати творчості, викладач повинен сам творчо підходити до підбору форм і методів навчання, здійснювати постійний пошук нових шляхів у технологічній методиці навчання, запроваджувати ігрову діяльність, інтерактивну техніку, проблемне навчання.

Список використаних джерел

1. Неймерик В. С. Метод проєктів на уроках трудового навчання (обслуговуюча праця) : метод. посіб. Студянка, 2009–2010. 50 с.
2. Кава Л. Г. Розвиток творчих здібностей на уроках трудового навчання, Жидачівська гімназія, 2013. 35с.
3. Коберник О. Проєктивна педагогіка і національна школа. *Шлях освіти*. 2000. №1. С. 7-9.
4. Палагейченко Л. М. Методи проєктів. Історія розвитку. *Трудове навчання в школі*. №9, 2012.